

2. FUNCIONS SINTÀCTIQUES

Subjecte (Subj)

El **subjecte** és un constituent obligatori de l'oració (un SN o una oració subordinada) que concorda en persona i nombre amb el verb:

*Ens interessa molt [la vostra proposta]_{SN(Subj)} ⇔
Ens interessen molt [les vostres propostes]_{SN(Subj)}*

Podem **substituir** el subjecte de 3ª persona ja conegut per:

- **ell, ella...** / \emptyset , si és un SN determinat:
[L'Eva]_{SN(Subj)} cau → [ella]_{SN} cau / [\emptyset]_{SN} cau (subjecte el·líptic);
- **en**¹, si és un SN no determinat:
Passen [dos autobusos blaus]_{SN(Subj)} → [en]_{Pron} passen [dos]_{Num} [de blaus]_{SA};
- **això** / \emptyset , si és una oració subordinada substantiva (OSS):
M'estranya [que calli]_{OSS(Subj)} → [això]_{SN} m'estranya / [\emptyset]_{SN} m'estranya (subjecte el·líptic).

Nota 1. El nucli del **subjecte indeterminat, posposat**, de verbs de presència, existència i esdeveniment (*marxar, rajar, sortir, salpar, envolar-se, arribar, aterrar, tornar, venir...*) pronominalitza **en**:

*Raja [aigua]_{SN(Subj)} → [en]_{Pron} raja. Aterren [dos avions]_{SN(Subj)} → [n]_{Pron} aterren [dos].
Arriben [turistes]_{SN(Subj)} → [n]_{Pron} arriben.*

► **Valor semàntic** ('significat') del subjecte, segons el verb:

- **agent:** *Surt [un bus]_{SN(Subj)} a les nou; però [jo]_{SN(Subj)} agafaré el d'un quart i mig de deu;*
- **pacient:** *De vegades, [l'Anna]_{SN(Subj)} rep molts elogis;*
- **tema:** *[L'heli]_{SN(Subj)} pesa poc: [\emptyset]_{SN(Subj)} és molt lleuger* (tema: 'en diem una propietat');
- **experimentador:** *[En Jaume]_{SN(Subj)} l'estima: [\emptyset]_{SN(Subj)} no li té pas mania.*

► **Poden fer de subjecte** un SN i una oració subordinada substantiva:

- el SN:
 - nom comú o propi: *[El xinès]_{SN(Subj)} és una llengua de futur i [l'Eva]_{SN(Subj)} el parla;*
 - pronom: *Que [ningú]_{SN(Subj)} li sap l'adreça? Però si [tothom]_{SN(Subj)} la sap!;*
 - or. de relatiu substantivada: *[Qui canta]_{SN(Subj)} els seus mals espanta.*
- l'OSS (oració subordinada) substantiva:
 - amb conjunció **que**:
Em preocupa [que faci vent]_{OSS(Subj)} → [això]_{SN} em preocupa / [\emptyset]_{SN} em preocupa.
 - d'infinitiu:
[Estudiar llengües]_{OSS(Subj)} és interessant → [això]_{SN} és interessant / [\emptyset]_{SN} és interessant.
 - d'infinitiu amb **de**²:
M'agrada [(de) passejar amb tu]_{OSS(Subj)} → m'agrada [això]_{SN} / m'agrada [\emptyset]_{SN}

Nota 2. L'**infinitiu subjecte o complement directe** situat darrere del verb principal, segons la normativa, és preferible que vagi precedit per **de**:

M'agrada d'[escoltar música]_{OSS(Subj)}, però prefereixo de [quedar-me a casa]_{OSS(CD)};

però no pot dur **de** amb verbs principals com *poder, deure, voler* o *sentir, oir, veure*:

Pot mirar; deu caure. La veu venir. Els sento enraonar.

Complement directe (CD)

El **complement directe** és un SN (o una OSS) exigit com a complement per un verb transitiu; si el verb transitiu és d'acció, pot fer de subjecte de l'oració passiva corresponent:

Oració activa: *El Dr. Ferran va descobrir [aquesta vacuna]_{SN (CD)}* →
Oració passiva: *[Aquesta vacuna]_{SN (Subj)} va ser descoberta [pel Dr. Ferran]_{SP (CAg)}*

Poden **substituir** el complement directe de tercera persona ja conegut

- **el, la, els** o **les**³, si és un SN determinat: *Portem [les claus]_{SN (CD)}* → *[les]_{Pron (CD)} portem*;
- **en**³, si és un SN no determinat: *Duem [dues claus]_{SN (CD)}* → *[en]_{Pron (CD)} duem [dues]_{Num (CD)}*;
- **ho**³ / **això**, si és una oració subordinada substantiva (OSS):
Diuen [que és pèl-roig]_{OS (CD)} → *[ho]_{Pron (CD)} diuen / diuen [això]_{SN (CD)}*

Nota 3. El **CD** és representat, commutable o substituïble per **pronoms clítics característics**:

Porta bosses → *porta'n* / *Porta la bossa* → *porta-la*.

El SN **determinat** per **el, la, els, les**: *Té [la paella]_{SN (CD)}* → *la té*. *Veig [l'iu]_{SN (CD)}* → *el veig*.

El **nucli** d'un SN **indeterminat** per **en**: *Té [una paella nova]_{SN (CD)}* → *en té una de nova*.

El SN **ni masculí ni femení** o una oració subordinada substantiva (OSS) per **ho**:

Pren [tot el que vol]_{SN (CD)} → *pren-ho*; *voldria [que vinguessis]_{OS (CD)}* → *ho voldria*.

▶ **Valor semàntic** ('significat') del complement directe, segons el verb:

- **pacient**: *Serra [el tauló]_{SN (CD)}*: → *[el]_{Pron (CD)} serra / [el tauló]_{SN (Subj)} és serrat*;
- **tema**: *Ja tinc [els llibres]_{SN (CD)}*: → *ja [els]_{Pron (CD)} tinc / *[els llibres]_{SN} són tinguts per mi* (no admet passiva: no és verb d'acció);
- **resultat**: *La coca pesa [mig quilo]_{SN (CD)}*: → *la coca [en]_{Pron (CD)} pesa mig / *[un quilo]_{SN} és pesat per la coca* (no admet passiva: no és verb d'acció).

▶ **Poden fer de complement directe** un SN i una oració subordinada substantiva:

- el SN:
 - nom o pronom: *Has descobert (a) [ningú]_{SN (CD)} al pati? Hi he vist [en Jaume]_{SN (CD)}*.
 - or. relatiu substantivada: *Perdona [el qui et va incomodar]_{OSR (CD)}* → *perdona [l']_{Pron (CD)}*.
- L'OS (oració subordinada) substantiva:
 - amb conjunció **que**: *Espero [que farà vent]_{OSS (CD)}* → *[ho]_{Pron (CD)} espero / espero [això]_{SN}*
 - interrogat. total (conjunció **si**): *No sabia [si hi seria]_{OSS (CD)}* → *no [ho]_{Pron (CD)} sabia*;
 - inter. parcial (**qui, què, on, quan, on, com**): *Preguntava [què havies perdut]_{OSS (CD)}* → *[ho]_{Pron (CD)} preguntava / preguntava [això]_{SN}*;
 - d'infinitiu: *Voldria [aprendre grec]_{OSS (CD)}* → *[ho]_{Pron (CD)} voldria / voldria [això]_{SN}*.
 - d'infinitiu amb **de**²: *Li prohibiran [(de) menjar gelats]_{OSS (CD)}* → *li [ho]_{Pron (CD)} prohibiran*.

Per definició, el **CD** no duu **preposició**; però, excepcionalment, és precedit per una

- **a obligatòria**
 - en la construcció recíproca "l'un a l'altre": *Es peguen l'un a l'altre*;
 - en la tematització de pronoms personals forts: *A mi, em va enganyar*;
 - en el segon terme de la comparació ambigua: *T'aprecia més [que en Joan]_(Subj) / t'aprecia més [que a en Joan]_(CD)*;
- **a opcional**
 - en cas de tematització: *[A l'Anna]_(Tema), no [la]_(CD) veig / [L'Anna]_(Tema), no [la]_(CD) veig*;
 - amb els pronoms no personals: *Crida [(a) tothom]_(CD). No veu [(a) ningú]_(CD). Protesta una persona [a qui / que]_(CD) havien insultat*.

Complement preposicional o regit (CP o CR)

El **complement preposicional** és un SP exigit com a complement per un verb que regeix una preposició (*parlar de, riure's de, anar a, acostumar-se a, confiar en, conformar-se amb...*):

Avui parla [**de l'Anna**]_{SP(CP)} → avui [**en**]_(CP) parla.

Pensa [**a comprar pa**]_{SP(CP)} → Pensa-**[hi]**_(CP)

Substitueixen el complement preposicional els pronoms clítics següents, que fan la mateixa funció sintàctica:

- **en**, si la preposició regida és **de**:
Es recorda molt [**de tu**]_{SP(CP)} → se^['n]_(CP) recorda molt.
Torna [**de Reus**]_{SP(CP)} → [**en**]_(CP) torna.
- **hi**, si la preposició regida, seguida de SN, és **a, en, amb** o **per**:
 - **a**: Era [**a casa seva**]_{SP(CP)} → [**hi**]_(CP) era.
 - **en**: Pensava [**en el pressupost**]_{SP(CP)} → [**hi**]_(CP) pensava.
 - **amb**: Es conforma [**amb la meitat**]_{SP(CP)}: → s^['hi]_(CP) conforma.
 - **per**: Passa [**per la gespa**]_{SP(CP)}: → [**hi**]_(CP) passa.

▶ **Valors semàntics** (més habituals) del complement preposicional o regit, segons el verb:

- **tema**: Parlen [**de l'Antoni**]_{SP(CP)} → **en** parlen.
- **origen**: Baixa [**de l'hort**]_{SP(CP)} → **en** baixa.
- **direcció**: Anava [**a Montpeller**]_{SP(CP)} → **hi** anava.
- **situació**: Era [**a casa seva**]_{SP(CP)} → **hi** era.

▶ **Poden fer de complement preposicional** el sintagma preposicional (SP):

- el SP format per una preposició i un SN:
 - prep + nom o pronom: Ens fiem [**de l'Arnau**]_{SP(CP)}: confiem [**en tothom**]_{SP(CP)}.
 - prep + or. relatiu substantivada: Només confiaré [**en qui em mereixerà confiança**]_{SP(CP)}.
- el SP format per una preposició i una oració subordinada substantiva (OSS):
 - amb verb en infinitiu (canvi de preposició)⁴
 - amb conjunció **que** (caiguda o pèrdua aparent de la preposició regida)⁵

Nota 4. Davant de verb en **infinitiu (canvi de preposició) (complement preposicional)**

La preposició regida **de** es manté:

Sovint parla [**de tu**]_{P+SN(CP)} = Sovint parla [**de [venir aviat]**]_{P+OSS(CP)} → **en** parla.

Però les preposicions **a, en** i **amb** es redueixen o canvien a **a** o **de**:

Renuncia [**a l'aprovat**]_{P+SN(CP)} → Renuncia [**a / d'[aprovar]**]_{P+OSS(CP)} → **hi** renuncia.

Pensa [**en el viatge**]_{P+SN(CP)} → Pensa [**a / d'[anar-hi]**]_{P+OSS(CP)} → pensa-**hi**.

Em conformo [**amb tu**]_{P+SN(CP)} → Em conformo [**a / de [cobrar]**]_{P+OSS(CP)} → m'**hi** conformo.

Nota 5: Davant **la conjunció que, cau la preposició àtona** (**a, en, amb** o **de** queden el·líptiques):

Em recordo [**de la visita**]_{P+SN(CP)} = Em recordo [Ø [**que vénen avui**]]_{P+OS(CP)} → me'**n** recordo.

Accedim [**a les condicions**]_{P+SN} → Accedim [Ø [**que faltis un matí**]]_{P+OS(CP)} → **hi** accedim.

S'entesta [**en la nina**]_{P+SN(CP)} → S'entesta [Ø [**que la vol**]]_{P+OS(CP)} → s'**hi** entesta.

Compto [**amb tu**]_{P+SN(CP)} → Compto [Ø [**que els trobaràs**]]_{P+OS(CP)} → **hi** compto.

Complement indirecte (CI)

El **complement indirecte** és un SP (= **a** + SN) exigít, com a complement, pel verb:

Regalaré un ram de roses [a l'Anna]_{SP(CI)} → [li]_(CI) regalaré un ram de roses.
Compraré les roses [a les floristes]_{SP(CI)} → [els]_(CI) compraré les roses.

Substitueixen el complement indirecte els pronoms clítics següents, que fan la mateixa funció:

- **li**: Ofereix els diners [a l'Eva]_{SP(CI)} → [li]_(CI) ofereix els diners_(CD);
però **li** → **hi**, si va amb **el, la, els, les**_(CD): els_(CD) [hi]_(CI) ofereix.
- **els**: Paga bé la feina [als vaquers]_{SP(CI)} → [els]_(CI) paga bé la feina → [els]_(CI) la paga bé.

► **Valor semàntic** ('significat') del complement indirecte, segons el verb:

- destinació: Duia clavells [a la Clara]_{SP(CI)} → li_(CI) [duia clavells]_{SN(CD)}.
- origen: Compra lliris [a les floristes]_{SP(CI)} → els_(CI) compra [lliris]_{SN(CD)}.
- experimentador: Les flors agraden [a la Núria]_{SP(CI)} → li_(CI) agraden [les flors]_{SN(Subj)}

► **Poden fer de complement indirecte**, a més de **a** + SN:

- els pronoms àtons **se, te, me, li; ens, us** i **els**:
Ell [ens]_{Pron(CI)} en dóna, perquè [ens]_{Pron(CI)} agraden.
Telefona-[li]_{Pron(CI)}: dóna-[els]_{Pron(CI)} les gràcies.
- l'oració de relatiu substantivada:
Fes favors [a qui te'ls agrairà]_{SP(CI)} → fes-los_(CI) favors.

Complement circumstancial de destinació (CCDest)

El **CC de destinació** és un sintagma preposicional (= **per a** + SN) no exigít pel verb (= CC):

He dut xiclets [per a tots vosaltres]_{SP(CCDest)} → N'he dut [per a tots ∅]_{SP(CCDest)}

Substitueixen el CC de destinació els clítics de CI, si no hi ha cap CI a l'oració:

- **li** o **els**: Duc panellets [per a la Núria]_{SP(CCDest)} → [li]_(CCDest) duc panellets.
- però: En duc al Pep_(CI) [per a l'Eva]_{SP(CCDest)} → [li]_(CI) 'n duc [per a l'Eva]_{SP(CCDest)}.

► **Valor semàntic** ('significat') del CC de destinació:

- destinació: No tinc regals_(CD) [per a ningú]_{SP(CCDest)} → no en_(CD) tinc ∅_(CCDest).

► **Poden fer de CC de destinació** per a seguit de SN o una or. de rel. substantivada:

- SN (amb nom o pronom): No en tinc ni [per a [ls amics]]_{SP(CCDest)} ni [per a [ningú]]_{SP(CCDest)}
- or. de rel. substantivada: Hi ha berenar [per a [qui en vulgui]]_{SP(CCDest)}

Complement agent (CAg)

El **complement agent** és un SP, propi de la veu passiva, format per la preposició **per** i un SN no exigít pel verb (malgrat ser el subjecte del verb actiu):

(Passiva) El local fou escorcollat [per la policia]_{SP(CAg)} =
(Activa) La policia_{SN(Subj)} escorcollà el local.

No podem **substituir** el SP (CAg) per cap pronom clíctic. Si és conegut o es vol amagar, no es diu:

El local fou escorcollat [∅]_{SP(CAg)}

► **Valor semàntic** ('significat') del complement agent:

- agent: El camp havia estat comprat [per la Montserrat]_{SP(CAg)}

Complement del nom (CN)

El **complement del nom** és un sintagma (SP, SA...) o proposició (OS de relatiu) que complementa un nom, que, generalment, no exigeix complements:

L'ordinador [Prinston]_{N(CN)} [nou]_{SA(CN)} [de l'Albert]_{SP(CN)} [que s'ha espatllat]_{OSRel(CN)}

Certs substantius, com els derivats de verbs transitius, poden reclamar un complement:

Parla de l'operació [de l'Eva]_{SP(CN)} (= 'operen l'Eva').

Substitueixen el complement del nom els pronoms clítics **en** (per a coses) o **li / els...** (referit a persones posseïdores) quan complementa:

- el CD: *La pregunta és difícil, però [en]_(CN) sé la resposta_(CD).
Es va badar la cella i encara se [li]_(CN) veu el trenc_(CD) (li = 'el seu').*
- l'atribut: *Vull comprar un gerro i tu [n']_(CN) ets l'amo_(Atr).
La Roser està trasbalsada: en Joan [li]_(CN) era oncle_(Atr).*
- el subjecte de certs verbs: *Som amics: aquí [n']_(CN) apareix una prova_(Subj).*

▶ Usos o valors del complement de nom:

- **determinant:** *la taula [nova]_{SA} [del menjador]_{SP}* (aclareix "quina taula");
- **valoratiu:** *un [pobre]_{SA} home, una solució [raonable]_{SA};*
- **epitètic:** *la [negra] nit, la [freda] neu* (explicita una propietat inherent, que sempre té);
- **explicatiu:** *ta germana, [l'Ester]* (aporta un aclariment entre pauses o comes).

▶ Valors semàntics (més habituals) del complement del nom:

- **agent:** *Pararà la invasió [del dòlar]_{SP(CN)}* = '[el dolar]_(Subj) ens envaeix': **en** *pararà la invasió*
- **pacient:** *Feia la visita [dels pacients]_{SP(CN)}* = 'X visitava [els pacients]_(CD)': **els** *feia la visita.*
- **matèria:** *Vol un ganivet [d'acer]_{SP(SN)}: en vol un ganivet.*
- **origen:** *Duu unes peres, [de Lleida]_{SP(CN)}, boníssimes.*
- **propietat:** *Veig les mitges [de l'Aina]_{SP(CN)}: li veig les mitges.*
- ... *Admira un quadre [de Dalí]_{SP(CN)}: n'admira un quadre.*

▶ Poden fer de complement del nom:

- el SP:
 - P + SN (amb N o Pron): *Parla de l'atac [dels terroristes]_{SP(CN)} i de la por [de tots]_{SP(CN)}.*
 - de + OS (amb infinitiu): *Duu l'aparell [per a anellar ocells]_{SP(CN)} → en duu l'aparell.*
 - de + SAV: *Et presento un amic [de sempre]_{SP(CN)}.*
- el SN: *Ell, [el meu veí]_{SN(CN)}, ja ho sabia; però en Joan, [el meu germà]_{SN(CN)}, no.*
- el N: *El riu [Ter]_{N(CN)} desemboca a la mar [Mediterrània]_{N(CN)}.
Pintava una paret de color [taronja]_{N(CN)}.*
- el SA: *Jo, [ben llest]_{SA}, caço un [petit]_{SA} insecte [molest]_{SA(CN)}.*
- l'OS de relatiu:
 - determinativa: *És l'home [que venia pa al carrer [on vivies]_{OS(CN)}]_{OS(CN)}.*
 - explicativa: *L'home, [que venia il·legalment]_{SP(CN)}, es va amagar.*

Complement de l'adjectiu (CA)

El **complement de l'adjectiu** és un sintagma (SP, SA_V, N) que complementa un adjectiu:
Té un trencaclosques [molt difícil [de fer]_{SP(CA)}]_{SA}.

Alguns adjectius exigeixen complements, però molts d'altres, no.

- Complement exigít per l'adjectiu (SP):
 - P + SN: *És amable [amb tothom]_{SP(CA)}. És contigu [al meu despatx]_{SP(CA)}.*
Està content [de l'ajut]_{SP(CA)}. Sembla desconfiat [envers tots]_{SP(CA)}.
 - P + SA_V: *Sembla pròxim [a allà on vas anar]_{SP(CA)}.*
 - P + OS (en infinitiu): *És difícil [de saber]_{SP(CA)}.*
Sembla una noia apta [per a estudiar]_{SP(CA)}.
- Complementos no exigits per l'adjectiu:
 - SP: *Ep! Que no sóc tort [de cames]_{SP(CA)} ni curt [de gambals]_{SP(CA)}!*
 - SA_V: *Sembla [molt difícilment]_{SA_V(CA)} creïble; és [ben fàcilment]_{SA_V(CA)} comprovable.*
 - N: *Els preferiria de color verd [maragda]_{N(CA)}.*

Complement de l'adverbi (CA_V)

El **complement de l'adverbi** és una unitat sintàctica, no exigida, que complementa un adverbi:
Et convido per a demà [que és el dia del meu aniversari]_{OSRel(CA_V)}.

► Poden fer de complement de l'adverbi:

- el SP (prep + SN):
Encara que es comporti amablement [amb tu]_{SP(CA_V)}, està malament [del terrat]_{SP(CA_V)}.
- l'oració de relatiu:
Avui, [que fa sol]_{OSRel(CA_V)}, els podràs veure des d'aquí, [que hi ha bona vista]_{OSRel(CA_V)}.

Complement de la preposició (CP_{rep})

El **complement de preposició** és una unitat sintàctica, sovint exigida, que complementa una preposició:

No parlem mai de [política]_{SN(CP_{rep})} ni fem acudits contra [el president]_{SN(CP_{rep})}.

► Poden fer de complement de preposició:

- el SP (prep + SN o SA_V) o un SN⁷:
Des [d'ahir]_{SP(CP_{rep})} era prop [de Vic]_{SP(CP_{rep})}, davant [d'una masia vella]_{SP(CP_{rep})}.
- el SP (prep + OSSubstantiva):
Ocorrerà abans [Ø que hi arribi ell]_{SP(CP_{rep})} i després [d'anar-hi jo]_{SP(CP_{rep})}

Nota 7. Considerem preposició mots com *davant (de)*, *darrere (de)*, *abans (de)*, *després (de)*, *lluny (de)*... que admeten usos

- amb complement:
Abans [del partit], l'he deixat darrere [(de) la porta] i no pas davant [(d)el balcó];
- sense complement (explícit):
Abans, fa mitja hora, l'he vista darrere i no pas davant.

Atribut (Atr)

L'**atribut** és una unitat sintàctica exigida pel verb copulatiu (*ser, estar, semblar, esdevenir*) que és complement alhora del subjecte, amb el qual concorda, i del verb:

[La teva amiga]_{SN(Subj)} era [molt simpàtica]_{SA(Atr)}

[Les teves amigues]_{SN(Subj)} eren [molt simpàtiques]_{SA(Atr)}

Substitueixen l'atribut els pronoms clítics següents, que fan la mateixa funció sintàctica:

- **ho**, si és un:
 - SP: És [de Vic]_{SP(Atr)} → [ho]_(Atr) és. Sembla [d'or]_{SP(Atr)} → [ho]_(Atr) sembla.
 - SA: Sembla [molt gras]_{SA(Atr)} → [ho]_(Atr) sembla.
 - SN⁸: És [artista]_{SN(Atr)} → [ho]_(Atr) és. Sembla [un bolet]_{SN(Atr)} → [ho]_(Atr) sembla.
- **el, la, els, les**, si és un SN determinat⁸:
Són [els nuvis]_{SN(Atr)} → [els]_(Atr) són. Era [l'hora]_{SN(Atr)} → [l']_(Atr) era.
- **en**, si és el nucli d'un SN indeterminat amb quantificadors (*molts, sis...*):
Cerco dos enginyers i en Pau [n']_(Atr) és un.
- **en** o **ho**, si l'antecedent és un SA tematitzat:
[De cansat]_(Tema), sí que [ho]_(Atr) és. / [De cansat]_(Tema), sí que [n']_(Atr) és.
- **en** o **ho**, un SA duu intensificadors:
És [molt dur]_{SA(Atr)}: no sembla [tant dur]_{SA(Atr)} → [Ho/n']_(Atr) és molt: no [ho/en]_(Atr) sembla tant.

Nota 8. El SN atribut pronominalitza **ho**, si és indeterminat:

És mestre: **ho** és. Eren bones solucions: **ho** eren;

però pronominalitza **el, la, els, les**, si és determinat:

És el mestre: **l'**és. Eren les millors solucions: **les** eren.

Complement predicatiu (CPred)

El **complement predicatiu** és un sintagma (SN, SA, SP) complement alhora del **verb** (no copulatiu)

- i del **subjecte**: Ella va néixer [cansada]_{SA(CPred)} → [hi]_(CPred) va néixer.
Els xicots han tornat [morts]_{SA(CPred)} → [hi]_(CPred) han tornat.
- o del **CD**: Porta la cara [bruta]_{SA(CPred)} → la [hi]_(CPred) porta.
Deixa les taules [desparades]_{SA(CPred)} → les [hi]_(CPred) deixa.

El predicatiu és un complement exigít o un circumstancial lliure, segons el verb de l'oració:

- exigít: Ell es diu [Joan]_{SN(CPred)} → se [n']_(CPred) diu.
Es posa [malalt]_{SA(CPred)} → s'[hi]_(CPred) posa.
- no exigít: Tornen [baldats]_{SA(CPred)} → [hi]_(CPred) tornen.
Estudia [contenta]_(CPred) → [hi]_(CPred) estudia.

Substitueixen el complement predicatiu (de subjecte o de CD) els pronoms clítics **hi** i **en**.

Hi, en la major part dels casos:

Es posa [bo]_{SA(CPred)}: → s'[hi]_(CPred) posa. Es torna [agre]_{SA(CPred)} → s'[hi]_(CPred) torna.
Arriba [morta]_{SA(CPred)}: → [hi]_(CPred) arriba. Neix [prima]_{SA(CPred)} → [hi]_(CPred) neix.
Et considero [de fiar]_{SP(CPred)}: → t'[hi]_(CPred) considero La duc [de seda]_{SP(CPred)} → la [hi]_(CPred) duc.

En, només en els tres casos següents (*fer de, fer-se, dir-se*):

Fa [de metge]_{SP(CPred)} → [en]_(CPred) fa. Es fa [mestre]_{SN(CPred)} → se'n_(CPred) fa.
Ell es diu [Roc]_{SN(CPred)} → se'n_(CPred) diu.

Complement circumstancial de mode (CCM)

El **CC de mode** és un sintagma (SA_v, SP, A) no exigít pel verb que complementa el grup verbal (GV = verb + els seus complements). Completa el seu significat indicant-ne la manera.

Respon a la **pregunta com** i **se substitueix** per l'adverbi **així** o pel pronom clíctic adverbial **hi**:

- **SA_v**: Corre [bé]_{SA_v(CCM)} → [hi] corre. Saluda'ls [cortesament]_{SA_v(CCM)} → Saluda'ls-[hi]. Camina [de puntetes]_{SA_v(CCM)} → [hi] camina. Ve [a contracor]_{SA_v(CCM)} → [hi] ve. (Les locucions adverbials, com *de puntetes* o *a contracor*, són SA_v).
- **SP**: Riu [sense ganes]_{SP(CCM)} → [hi]_(CCM) riu. Escriu [amb ràbia]_{SP(CCM)} → [hi]_(CCM) escriu.
- **A** (certs adjectius no concordats): Ella canta [fluix]_{A(CCM)} → [hi]_(CCM) canta. Corren [ràpid]_{A(CCM)} → [hi]_(CCM) corren.

Complement circumstancial de lloc (CCLL)

El **CC de lloc** és un sintagma (SA_v, SP) no exigít pel verb que complementa el grup verbal (GV: verb i complements) indicant un aclariment sobre el lloc.

Segons el seu valor, se substitueix pel pronom **en** (origen) o per **hi** (direcció, situació, travessa):

- **SP** (*de* + SN) [origen]: [D'Olot]_{SP(CCLL)} ens du patates! → Ens [en]_(CCLL) du patates!
- **SP** (*a*, *cap a*, *per* + SN) o **Av**: Porta contraban [pel bosc]_{SP(CCLL)} → N'[hi]_(CCLL) porta. Mengem [aquí]_{SA_v(CCLL)} → Mengem-[hi]_{SP(CCLL)}

Complement circumstancial de temps (CCT)

El **CC de temps** és un element sintàctic no exigít que situa el temps del verb i que no se substitueix per cap pronom feble.

Poden expressar el CC de temps diverses categories gramaticals:

- **SP**: [Des d'avui]_{SP(CCT)} [fins dijous]_{SP(CCT)} hi haurà pa [al matí]_{SP(CCT)}
- **SN**: Va tornar [l'estiu passat]_{SN(CCT)} i [un bon dia]_{SN(CCT)} el vaig veure.
- **SA_v**: [Sempre]_{SA_v(CCT)} feia tard; però [avui]_{SA_v(CCT)}, no.
- **OS**: [Mentre plou]_{OS(AvT)}, refresca; així que, [quan vulguis]_{OS(AvT)}, marxarem.

Complement modal (CO)

El **complement modal** és un complement, no exigít, **de tota l'oració** que mostra l'actitud del parlant envers l'enunciat (o sigui, envers el contingut de l'oració):

[Segurament]_{SA_v(CO)} viatjaven sols; però, [per fortuna]_{SP(CO)}, no es van perdre.

Expressem el complement modal mitjançant:

- **SA_v**: [Naturalment]_{SA_v(CO)}, no era ella: [potser]_{SA_v(CO)} havia estat en Joan.
- **SP**: [Per desgràcia]_{SP(CO)}, se n'ha oblidat; però, [amb sort]_{SP(CO)}, demà se'n recordarà.

Altres circumstancials

▶ Atenent al significat, encara es troben altres complements circumstancials (o sia, complements no exigits pel verb), com, per exemple:

- **CC d'instrument**: Pica-la [amb el martell]_{SP(CCI)} → pica-la-[hi]_(CCI)
- **CC de companyia**: Passejaré [amb l'Anna]_{SP(CCCo)} → [hi]_(CCCo) passejaré.
- **CC de quantitat**: Menjava [massa]_{SA_v(CCQ)}